Donderdag, 28 Januari 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No 3812

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

4 Bombardementen op West-Europa.

Grote daglicht-aanval van U. S. A.-vliegtuigen op Duitsland.

De Raf bombardeert Kopenhagen, Noord-Duitsland, het Rijnland.

Russen in Finse haven Petsamo?

DE NOORDAMERIKAANSE LUCHTAANVAL OP DUITSLAND

Het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in Engeland gaf het volgende communiqué uit:

„Hedenavond werd bekend gemaakt door het Hoofdkwartier op het Europese krijgstoneel van het Noordamerikaanse leger, dat overdag vliegtuigen van het 8e Noordamerikaanse luchtcorps de eerste aanval deden op vijandelijke objecten in Duitsland. Vliegende Forten (B-17's) deden op grote schaal een aanval op de vijandelijke vlootbasis te Wilhelmshaven. Liberators (B-24's) bombardeerden andere objecten in het Noord-Westen van Duitsland. De vlootbasis te Wilhelmshaven werd hevig gebombardeerd, doch de resultaten konden moeilijk worden waargenomen. De bommenwerpers werden niet geëscorteerd en ontmoetten vijandelijke gevechtsvliegtuigen, waarvan enkele vernietigd werden. 3 Onzer bommenwerpers worden vermist" (Londen, (AP) 27.1).

Gladwin Hill seint van de basis van Noordamerikaanse bommenwerpers ergens in Engeland: Een grote strijdmacht van Vliegende Forten en Liberators van de Noordamerikaanse luchtmacht bombardeerde met succes de duikbotenbasis te Wilhelmshaven en het nijverheids-gebied van Emden bij een aanval overdag op Duitsland.

De Noordamerikaanse vliegers, waarvan de meesten terugkeerden zonder dat hun vliegtuig ook maar een schram opliep deelden mede verrast te zijn over de geringe weerstand, die zij ondervonden. Slechts ongeveer 25 vijandelijke gevechtsvliegtuigen werden gezien. Men vertelde, dat geen afweervuur gezien werd dan pas toen men het doel naderde en dat was nog licht. Een vlieger zeide, dat het een picnic geweest was en de vijand volkomen verrast werd. (Op een basis voor Noordamerikaanse bommenwerpers ergens in Engeland, (AP) 27.1).

AANVALLEN OP DUITSLAND.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht hebben Lancasters en Halifaxes van het Bommenwerperscommando een hevige aanval gedaan op industriële objecten in het Rijnland. 6 Onzer bommenwerpers worden vermist" (Londen, (AP) 28.1).

Bommenwerpers van de Royal Airforce bevonden zich in de afgelopen nacht boven Duitsland na de aanval overdag, waarbij Noordamerikaanse vliegers het Reich voor de eerste maal aanvielen. De objecten werden niet direct genoemd, doch de Duitse radio zeide, dat de aanval was gericht op het Noordelijke Duitse kustgebied en beweerde, dat 8 bommenwerpers werden neergehaald (Londen, (AP) 28.1).

Berichten van Denemarken delen mede, dat op zijn minst 5 personen werden gedood en 50 gewond toen de Royal Airforce gisteren Kopenhagen bombardeerde. Men vreest, dat bij het opruimen der puinen nog meer doden zullen worden geborgen. De schade in het gebombardeerde deel van de stad maakte het nodig ongeveer 7000 personen onder te brengen in bioscopen, kerken en andere gebouwen. Het alarm klonk om 15 uur toen de arbeiders van Kopenhagen op weg naar huis waren. Het duurde tot 22.30 uur in de nacht (Stockholm, (AP) 28.1).

PETSAMO DOOR DE RUSSEN BEZET?

De radio van Marokko zeide in een bericht, dat men toeschreef aan een „Zweedse bron", dat het Sovjet-leger Petsamo in Finland is binnengerukt. De haven Petsamo ligt in een district van Finland, dat Sovjet-Rusland van Noorwegen scheidt. De haven ligt op 105 kilometer ten Noord-Westen van Murmansk. Er zijn geen berichten van Rusland of Duitsland omtrent activiteiten in dat gebied. Murmansk is een belangrijke haven voor de invoer van Geallieerde voorraden, die naar Rusland gevoerd worden. Zij is evenwel geregeld door Duitse vliegtuigen aangevallen (Londen, (AP) 28.1).

NIEUWE RUSSISCHE OFFENSIEVEN?

Het Britse nieuwsagentschap zeide in een bericht van Stockholm, dat volgens den Berlijnsen correspondent van „Aftonbladet" de Russen een heftig nieuw offensief geopend hebben in de sectoren van Velikie Lukie en Rzhev aan het Centrale front. Het bericht zeide: „Nieuwe massa-aanvallen zijn daar begonnen en ook nabij Schluesselbrug (Londen, (AP) 27.1)..

DE VERDEDIGERS VAN STALINGRAD.

In een der vreemdste gevallen van de oorlog zijn de verdedigers van Stalingrad Duitsers en geen Russen, die zich verdedigen tegen de aanvallen in de puinhopen midden in de stad en nog in een andere groep iets meer naar het Noorden.

Deze overblijfselen van de naziestrijdkrachten, die eens 22 divisies vormden — 220.000 man — op volle kracht, bestaan thans uit slechts 12.000 man.

Een speciaal Russisch communiqué verklaarde, dat zij gedoemd zijn. De berichten van het slagfront deelden mede, dat het Rode leger meedogenloos verder gaat met de uitroeiïng van de gevangen troepen.

Tass publiceerde een oorlogsoverzicht, hetwelk zeide, dat de Russische successen op zulk een schaal plaats hebben, dat de Duitsers gedwongen zijn hun legers te splitsen en nog meer verliezen kunnen verwachten.

Tass zeide: „Een verandering in de toon van de Hitleristische propaganda poogt het feit te verdoezelen, dat Hitleristisch Duitsland een phase van ernstige militaire nederlagen is ingegaan, die het ontegenzeggelijk tot de volledige instorting zullen brengen". De Russen deelden mede, dat zij in hun opruiming bij Stalingrad tot heden toe zij 523 Duitse vliegtuigen, 4296 tanks, 2978 stukken artillerie en grote hoeveelheden ander belangrijk oorlogsmateriaal namen. Zij verklaarden, dat de belangrijke spoorlijnen tussen Stalingrad en Povorina, Stalingrad en Salsk alsmede de die tussen Stalingrad en Tatskinskaya wederom beschikbaar zijn gemaakt voor Russisch gebruik. „Rode Ster" zeide, dat de bevroren steppe ten Westen van Stalingrad bezaaid is met „duizenden auto's en vrachtauto's, de meeste onbeschadigd", doch onbruikbaar gemaakt door de nazies toen hun terugweg om te ontsnappen afgesneden was. Het legerorgaan zeide, dat sommige van de nazie-commandanten, waaronder Luitenant Generaal Daniels, Commandant van de 367ste divisie, Generaal Schwering, Commandant van de 79ste divisie en Generaal Oppendlender, Commandant van de 305ste divisie, hun troepen bij Stalingrad per vliegtuig verlieten nadat de Duitsers het Russische ultimatum om zich over te geven van de hand hadden gewezen (Moskou, (AP) 27.1).

RUSSISCHE VOORTGANG AAN HET VORONESJ-FRONT.

De correspondent van het Britse nieuwsagentschap in Moskou telegrafeerde, dat de Sovjet-strijdkrachten nieuwe voortgang maakten aan het Voronesj-front en een punt bereikt hebben op slechts 120 kilometer van de grote graanbasis Kursk in het Zuiden van Rusland (Londen, (AP) 28.1).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russische middagcommuniqué luidt als volgt:

„In de nacht van 27 Januari zetten onze troepen aan het Zuidwestelijke, Zuidelijke, Noord-Caucasische, Voronesj-, Volkhov en Leningrad-front de offensieve gevechten voort in dezelfde richtingen als tevoren.

De troepen aan het Donfront gaan voort verspreide groepen van den vijand op te ruimen. In de buurt van de Centrale sector bij Stalingrad wierpen de Duitsers een zwakke weerstand op. Elk uur neemt het aantal gevangenen toe. Onder hen, die zich overgaven, bevinden zich een Generaal, 3 Kolonels 4 Luitenants-Kolonel en andere officieren. Ten Noorden van Stalingrad achtervolgden Sovjet-eenheden den vijand en vaagden zij zijn manschappen weg. Grote tropeeën werden veroverd, waaronder 46 tanks, 314 kanonnen, 583 machinegeweren, 5890 vrachtwagens, een gepantserde trein en 20 verscheidene opslagplaatsen.

De Sovjet-troepen aan het Zuidelijke front voerden offensieve gevechten, waarbij een deel hunner strijdkrachten de vijandelijke tegenaanvallen afsloegen. Nadat de afdeling A den vijand had omzeild, brak zij in een bewoonde plaats door met een plotselinge aanval. Onder de buit, die genomen werd, behoorden een gepantserde trein, 3 kanonnen, 14 machinegeweren, 8 antitankgeweren, een voeder- en een munitie-opslagplaats. In een andere sector werden vijandelijke tegenaanvallen afgeslagen. 2 Tanks werden vernield en ongeveer een compagnie van de vijandelijke infanterie opgeruimd. Aan het Zuidwestelijke front veroverden Russische tank-bestuurders, die samen met Russische infanteristen opereren, een kanon met eigen zender. De Sovjettroepen aan het Voronesj-front voerden offensieve gevechten.

De vijand poogde de opmars van de Sovjet-eenheden te stuiten in het gebied van twee bewoonde plaatsen. Na felle gevechten, waarbij de Duitsers ontzaggelijke verliezen leden, trokken zij zich terug. Onze troepen veroverden een grote hoeveelheid materiaal. In een andere sector nam de afdeling X 540 vijandelijke officieren en manschappen gevangen en veroverde zij 8 kanonnen, 22 machinegeweren, 57 vrachtwagens en ander militair materiaal. De Sovjettroepen aan het Noordcaucasische front maakten voortgang en veroverden een aantal bewoonde plaatsen. De tankbestuurders van de afdeling X ruimden een vijandelijk sterktepunt op en doodden meer dan 200 Duitse officieren en manschappen.

3 Tanks, 20 kanonnen en 25 vrachtwagens werden veroverd.

In het gebied van Byelaya Glina veroverden onze troepen 76 vrachtwagens en verschillende spoorwegwagons met verscheidene ladingen. In het gebied van Novo Alexandrovskaya veroverden onze troepen vele tropeeën, waaronder 300 vrachtwagens, 230 motorfietsen, 2 wagonladingen met geweer-patronen, een wagonlading geweren, een wagonlading machinegeweren, 2 wagonladingen granaten, 4 met motoren en 3 met materiaal van de genie" (Londen, (AP) 28.1).

NOORDAMERIKAANS MARINE-COMMUNIQUÉ.

Het Noordamerikaanse marine-communiqué No. 263 luidt:

„**Stille Oceaan:** Op 25 Januari werd een strijdmacht van Noordamerikaanse vliegtuigen tijdens een verkenningsvlucht boven het eiland Wake aangevallen door 8 Japanse 0-gevechtsvliegtuigen. Men gelooft, dat bij deze gelegenheid twee vijandelijke machines werden vernietigd. Alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden terug.

Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): Op 26 Januari heeft een formatie van Noordamerikaanse Vliegende Forten, zware bommenwerpers (Boeing B17) een hevige aanval uitgevoerd op het Japanse vliegveld op het eiland Ballale in de Shortland-eilanden en branden gesticht in de nederzettingen. Men ondervond een zwak afweervuur" (Washington, (AP) 27.1).

JAPANNERS GEBRUIKEN GIFGAS.

Het Chinese Hoofdcommando uitte een officiële beschuldiging aan het adres van het Japanse leger, dat het gifgas gebruikt. Dit was de eerste beschuldiging sedert de Verenigde Staten en Groot Britannië aan Japan te kennen hadden gegeven, dat men eveneens zou overgaan tot het gebruiken van dat middel, indien deze aanvallen zich zouden herhalen.

Het communiqué zeide, dat door de Japanners gifgas werd gebruikt op 6 Januari jl. bij een vergeefse aanval op de Chinese stellingen ten Noord-Westen van Hungtung in het Zuidelijke gedeelte van de Sjansi-provincie. Men zeide: „De vijand gebruikte gifgas, doch verschillende honderden van zijn eigen mannen verloren daarbij het leven, daar de wind plotseling waaide in hun richting" (Tsjungking, (AP) 27.1)

GERUCHTEN IN ALGIERS.

Onder de wildste geruchten, die zich door Algiers verspreidden bij het horen van het eerste nieuws omtrent de bijeenkomst van Roosevelt, Churchill, Giraud en De Gaulle te Casablanca, waren berichten als zouden Generalissimo Franco van Spanje en Kroonprins Umberto van Italië alsmede een Vertegenwoordiger van Veldmaarschalk Mannerheim van Finland de conferentie hebben bijgewoond. Deze geruchten, die alle onwaar bleken toen de officiële bekendmaking omtrent de bijeenkomst gedaan werd, gaf te kennen, dat Franco zich bij de Geallieerden zou gevoegd hebben en dat Italië en Finland een afzonderlijke vrede zouden vragen (Algiers, (AP) 27.1).

Het nieuws van vandaag.

De Duitsers vechten verwoed terug aan het Zuidwestelijke Russische front, terwijl het Rode leger het Donbekken verder poogde binnen te dringen en Rostov nog meer trachtte te naderen. Klaarblijkelijk gebruiken de nazies nieuwe troepen en talrijke tanks, alsmede gemotoriseerde afdelingen en vliegtuigen tegen de oprukkende Russen. De hardnekkigheid van de Duitse aanvallen zou te kennen kunnen geven, dat de nazies hard zullen vechten om Rostov en het omliggende gebied te behouden.

Tegelijk dat de Duitse tegenaanvallen toenamen aan het Zuidwestelijke front gaven de Russen een hevig artillerievuur af op de omsingelde Duitse groepen in het gebied van Stalingrad en op de nazies, die omsingeld zijn tussen de Moskou-Rostov spoorlijn en het front aan de bovenloop van de Don en bij Voronesj. De Russen maakten bekend, dat zij op heftige Duitse weerstand stieten aan het Zuidelijke front, doch nog meer bewoonde plaatsen namen. Het Caucasische leger nam talrijke nederzettingen in nieuwe aanvallen. Generaal Golikovs troepen bij Voronesj beletten het uitbreken van de omsingelde groepen naar het Westen en namen nog meer dan 1400 gevangenen (blz. 1).

Onbevestigde berichten praten van nieuwe Russische offensieven aan het Centrale front en bij Leningrad, alsook aan het Noordelijke Finse front. Daar zouden de Russen de Finse haven Petsamo bezet hebben (blz. 1).

Aan het Westeuropese front gaven vier luchtaanvallen binnen de 24 uur Duitsland een idee van wat Roosevelt en Churchill bedoelden in hun communiqué, dat na afloop van de Conferentie te Casablanca werd uitgegeven. Eerst bestookten Noordamerikaanse bommenwerpers voor de eerste maal Duitsland zelf. Wilhelmshaven en Emden werden vooral aangevallen. Vervolgens voerden Geallieerde bommenwerpers aanvallen op fabrieken van den vijand in Duitsland, Denemarken en Frankrijk (blz. 1).

De aanval van de Royal Airforce op Kopenhagen, waar zich de grootste fabrieken voor duikbotenmotoren bevinden, gaf te kennen, dat de campagne tegen de vijandelijke duikboten wordt opgevoerd (blz. 1).

Vanzelfsprekend komt nu de reactie los op de bekendmaking van de Conferentie in Casablanca. De As weet niet goed raad met het nieuws en naar een bericht uit Londen wil hebben Roosevelt en Churchill een nieuw vredes-offensief van Hitler voorkomen met de bekendmaking, dat „de Geallieerden de strijd slechts zullen staken bij de „onvoorwaardelijke overgave" van de As (blz. 3).

8ste Leger op 65 Kilometer ten Westen van Tripoli.

Intensieve Geallieerde patrouille-activiteiten in Tunis.

Vredes-offensief van Hitler door Conferentie van Casablanca voorkomen.

BERGPAS TUSSEN KAIROUAN EN OUSSELTIA THANS IN GEALLIEERDE HANDEN.

Noland Norgaard seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

De Noordamerikaanse strijdkrachten, die aanvallen vanuit de Ousseltiavallei in Tunis, hebben de Duitse linies teruggedrongen en verschillende plaatsen van tactisch belang, welke de bergpas van Ousseltia naar Kairouan beheersen, veroverd. Den regens ten spijt hebben de Noordamerikanen een grote afstand van het gebied heroverd, hetwelk in de afgelopen week aan de Franse troepen verloren ging, als gevolg van de aanval door Duitse gepantserde strijdkrachten, waardoor de vijand verschillende kilometers voortgang ten Zuid-Westen van Pont du Fahs heeft weten te maken.

Een zegsman van het Geallieerde Hoofdkwartier deelde mede, dat men bij deze ontmoeting verschillende gevangenen heeft gemaakt, en verklaarde dat „de pas tussen Ousseltia en Kairouan in ons bezit is. De Noordamerikaanse aanval was de enige grote actie aan het front, hetwelk meer beheerst werd door de artillerie.

Volgens het communiqué worden de heroverde stellingen geconsolideerd. Het was in deze sector waar de Duitse voortgang in de afgelopen week op verschillende punten van 3 tot 8 kilometer ten Zuid-Westen van Pont du Fahs plaats had, doch slechts om tot staan te worden gebracht en terug te worden geslagen, toen Noordamerikaanse en Britse versterkingen de Fransen een handje kwamen helpen. Bij de operaties, die gisteren werden uitgevoerd, gingen twee Geallieerde vliegtuigen verloren. Men vernietigde twee bommenwerpers van de as, toen een kleine strijdmacht de omstreken van Algiers bombardeerde. Ook werden 2 vijandelijke gevechtsvliegtuigen, die een Geallieerd vliegveld in het oorlogsgebied van Tunis aanvielen, vernietigd (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord Afrika, (AP) 27.1).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van het Midden-Oosten luidt als volgt:

„Gisteren waren onze patrouilles in contact met den vijand in het gebied van Sabratha. De luchtactiviteit had gisteren en in de nacht van 26 op 27 Januari op geringe schaal plaats, doch succesrijke aanvallen werden gedaan op de vijandelijke spoorwegverbindingen in het Zuiden van Italië. Een onzer vliegtuigen keerde niet terug van deze operaties."

Sabratha is een kleine stad aan de kustweg op 65 kilometer ten Westen van Tripoli ((Caïro, (AP) 28.1).

VAN DE BESPREKINGEN IN CASABLANCA.

Wes Gallagher seint uit Casablanca:

De conferenties van de Geallieerde Oorlogsleiders, die 10 dagen duurden, werden gehouden in een klein hotel in de buitenwijken van Casablanca onder grote geheimzinnigheid. Zij, die eraan deelnamen, waren in naburige villa's ondergebracht en het gebied werd ten strengste bewaakt door Noordamerikaanse troepen en omringd door draad.

Churchill vloog van Groot Britannië in een viermotorige Liberator-bommenwerper, hetzelfde vliegtuig, dat hij gebruikte voor zijn reis naar Caïro en Moskou, Kapitein William van der Kloot en dezelfde bemanning van de vorige vlucht werden aangeworven. Uit het feit, dat hij over de Atlantische Oceaan vloog, zijn de biezonderheden omtrent de reis van President Roosevelt niet onthuld.

Churchill arriveerde het eerst. Toen de President landde zond hij Harry Hopkins, Voorzitter van de Brits-Noordamerikaanse Munitie-raad, naar Churchills villa en de Premier keerde met hem terug om ogenblikkelijk een aanvang te maken met de besprekingen.

De eerste begon op 14 Januari om 19 uur en duurde tot 3 uur in de ochtend van de volgende dag. De militaire hoofden namen eraan deel alsmede de veldcommandanten van de beide landen, die belast zijn met de taak om het door de As bezette deel van Tunis te nemen alvorens het openen van een tweede front aan de onderkant van Europa mogelijk wordt.

Roosevelt ontving de correspondenten in de tuin van zijn villa in de namiddag van Zondag, terwijl Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen en Spitfires van de Royal Airforce door de lucht zoemden voor het bieden van bescherming.

Generaal Giraud en Generaal De Gaulle schudden elkaar de hand voor de correspondenten en keerden terug toen de persconferentie een aanvang nam.

De President gaf een uitleg van de historische bijeenkomst. Naar hij zeide werd het duidelijk toen de Noordafrikaanse campagne geopend werd, dat hij en de Premier elkaar wederom zouden moeten ontmoeten. Hij zeide, dat Stalin beleefd was uitgenodigd om den President en den Premier te ontmoeten, doch „niet in staat was Rusland te verlaten op deze tijd van het grote offensief, dat hij zelf leidt als Opperbevelhebber".

Vervolgens zeide Roosevelt met goedvinden van Churchill, dat de conferentie was geëindigd in een „volkomen overeenstemming" ten aanzien van de plannen voor 1943 om een „onvoorwaardelijke overgave van de As" teweeg te brengen.

Dit betekende niet — aldus de President — dat de bevolkingen van Duitsland, Japan en Italië zouden worden vernietigd, doch wel de leerstellingen van deze landen, die gebaseerd zijn op verovering en een regime van terreur (Casablanca, (AP) 27.1).

DE LEDEN HEBBEN EEN GOED VERTROUWEN.

De Leden van het Britse Parlement gaven uitdrukking aan hun vertrouwen, dat ontwikkelingen van het grootste belang zullen paats vinden — en onverwacht spoedig — als gevolg van de conferentie te Casablanca tussen Roosevelt en Churchill.

Opgewekt en in een goed humeur verwachten zij spoedig een verslag over de reis van den Minister-President te zullen horen, hoewel hij klaarblijkelijk niet in staat zal zijn de beslissingen te onthullen, die bereikt zijn. De Leden prezen de moed van Roosevelt in het maken van de reis en velen stelden voor, dat hij Groot Britannië zal bezoeken. Een nieuwe hoop ontstond in Groot Britannië met de klinkende eis van „onvoorwaardelijke overgave" van de As en de belofte van een gecoördineerde verpletterende campagne in 1943 (Londen, (AP) 27.1).

MUSSOLINI ZIEK.

Een bericht van het Britse agentschap „uit Europa" deelde mede, dat Benito Mussolini ziek is en het bed moet houden. (De laatste tijd doen herhaalde berichten de ronde, dat Mussolini aan zijn maag lijdt) (Londen, (AP) 28.1).

Hoe Aruba de Blijde Gebeurtenis vierde.

TWEE DAGEN FEEST.

Reeds om 6.30 uur des Woensdagsmorgens loeiden de sirenes op Aruba om aan te kondigen, dat er een Prinses geboren was, waarop Oranjestad in een korte tijd veranderde in een zee van vlaggen. De dag van Woensdag werd verder spontaan door het volk gevierd en de andere dag, nl. Donderdag, was het de officiële feestdag, die volgens vooropgesteld programma werd gevierd, waaronder de aubade door de schoolkinderen.

Gezaghebber Izaak Wagemaker vraagt het gebed der kinderen.

De aubade begon om 8 uur. Zowel de Gezaghebber als de leden van het werkcomité stonden met grote aandacht te luisteren naar de kinderzang, die fors in de vroege morgen klonk.

Na afloop sprak Gezaghebber Izaak Wagemaker de kinderen toe en herinnerde hen eraan, dat Hare Majesteit Koningin Wilhelmina in 1905 zeer zwaar ziek was geweest en dat tijdens die ziekte iedereen veel bad om Haar genezing van God af te smeken. En dat was goed ook, want ware toen de Koningin gestorven — Zij had toen nog geen kinderen — dan zou het uit zijn geweest met ons Vorstenhuis. Maar God hielp en de Koningin genas en een jaar later hadden wij een Prinsesje, onze grote Prinses Juliana, die nu zelf al drie kindertjes heeft.

Het is nu in deze oorlogstijd heel moeilijk voor de Koningin en de Prinses. Daarom moeten wij alle dagen voor de Koningin en de Prinses bidden. En als dan weer Nederland vrij is, dan zal God zorgen, dat het dan nog beter en mooier wordt, als het altijd geweest is.

„Wij geloven in de belofte Gods voor Oranje en Nederland", aldus Ds. Gerard E. Alers.

Verder waren er kerkdiensten zowel in de Katholieke als de Protestantse kerk. In de Protestantse kerk hield Ds. Gerard E. Alers de volgende prediking:

„Onze ogen zijn op U". 2 Kron. 20 : 12.

„Dit woord overdenkende, kwam mij terstond een ander woord in de gedachten, het woord, dat de hofprediker als uitgangspunt nam voor zijn rede ter gelegenheid van de huwelijksinzegening in de Grote kerk te 's Gravenhage, van Prinses Juliana en Prins Bernhard, dit woord: „Mijn oog zal op U zijn". Geen wonder, want wat zou het ons baten onze ogen tot God op te heffen, biddend en dankend, ook op deze blijde dag, indien van Godswege er niet de verzekering was: Mijn Oog zal op u zijn.

Wat is er ontzaggelijk veel gebeurd sedert die 7 Januari 1937! Want tussen toen en nu is 10 Mei 1940 gekomen. Sedert werden in grote spanning onze ogen telkens weer getrokken naar Oranje, naar Nederland. Onze ogen waren op de orkanen van oorlogsgeweld, moorddadig en onmenselijkwreed geweld! Rotterdam, de Grebbeberg: honderden gezinnen stuk gebombardeerd; vuurpeletons, leegplundering, Jodenvervolging, gijzelaars, concentratiekampen. En de Koningin, de Koninklijke Familie? De Regering? Weggevlucht? Neen, het was geen vlucht, maar een daad van verreikende betekenis voor ons Vaderland en voor de Geallieerde oorlogvoering. De meer dan 80-jarige, vorige hofprediker Dominee Welter, nu overleden, schreef met bevende hand:

„Neen 't was geen vlucht, die U op dien weg deed gaan,
Maar volgen, waar God riep.
Wij vragen niet wat in U is doorstaan
Een strijd, hoe bang, hoe diep,
Wij knielen naast en met U neer,
De blik omhoog, tot God de hand:
Geef Nederland aan Oranje weer,
Oranje aan Nederland" (enz.).

Wij geloven in de belofte Gods voor Oranje en Nederland: Mijn Oog zal op u zijn, en op grond daarvan zeggen wij, omhoog ziende, ook op de dankdag van heden: Onze ogen zijn op U, o God van ons vertrouwen!"

In het kort verder samengevat, was de gedachtengang van de rede van Ds. Alers, als volgt:

„Geen tegenspraak, wanneer onze ogen op mensen en dingen zijn, nabij of ver, ver en toch zo nabij en tegelijk op God. Liefde tot anderen, die in nood en gevaar zijn doen omhoog zien, nood leert bidden, maar niet minder doen Gods uitkomsten en verblijdende daden aan hen geschied, ons danken.

Denkend aan de Blijde Gebeurtenis en ziende in gedachten het Prinsesje in Haar wiegje, onbewust nog van het leven met zijn leed en zijn vreugden, danken wij God, voor dit nieuwe leven voor Oranje en Nederland, waardoor tevens ons nationaal besef, onze hoop, onze moed verlevendigd wordt.

Ons zien is een gemeenschappelijk zien. Onze ogen zijn op U. De ogen van allen in Nederland, hetzij vrij of nog onvrij Nederland, de ogen van allen, die in den levenden God geloven.

In Zijn handen is leven en lot, verleden, heden en toekomst. Ook dit leven van ons pas geboren Prinsesje. „Schreiend komt het kind in de wereld en schreiend dikwijls verlaten wij de wereld", maar er is in het leven van moeite en strijd een lachen, een Goddelijk lachen door alle tranen heen, want Gods vreugden en verrassingen zijn vele!

Onze ogen zijn op U, o God. „In stilheid en vertrouwen zal U sterkte zijn." Vliegmachines en kanonnen en sterke legers schijnen het te doen, maar die de overwinning geeft, is God. Wanneer Koning Josafat tot het volk heeft gesproken, antwoordt een uit het volk: „De strijd is niet uwe, maar Godes."

Bij de Koninklijke wieg staan de beide andere Prinsesjes: Geluk en Vrede. Moge ons derde Oranjekindje van Geluk en Vrede omringd zijn, wanneer Nederland aan Oranje en Oranje aan Nederland weer zal teruggegeven zijn.

Ook met het oog hierop, zijn onze ogen op U, o Heer!"

Tot besluit werd gezongen: „Zij zullen ons niet hebben, ons oude Nederland" en in aansluiting op dit lied: „Myn schild ende betrouwen, zijt Gij o God, mijn Heer."

Het Feest in Rialto.

Om 13.30 uur was er een voorstelling in Rialto. De 3 Muloscholen van de stad droegen er het hare toe bij om die middag onvergetelijk te maken. De zaal was stampvol. Om 13.30 uur precies klonk het vierstemmig Wilhelmus, gezongen door het mooie zangkoortje van de Julianaschool onder leiding van den actieven Heer Hoekstra, hetgeen prachtig werd uitgevoerd. Daarna nam Doctor Wybojan Goslinga het woord en sprak hij de kinderen zeer hartelijk toe. Nauwelijks was de rede van Inspecteur Goslinga teneinde of daar klonk van achter het toneel opgewekte marsmuziek.

Tegelijkertijd werd het gordijn opengetrokken en een gymnastiekgroep van het Sint Dominicuscollege marcheerde op, die stram in de maat stapte. En toen werd het nog verrassender: Ze stelden zich op in vier keurig rechte rijen en gaven een oefening in standen te zien, zoals volgens ons, nog nooit op Aruba te zien is geweest. Het geheel stond onder de bezielende leiding van Frère Wilhelmo. Nadat de gymnasten waren afgemarcheerd, zong weer het koor van de Julianaschool enige mooie meerstemmige liederen. Zonder in overdrijving te geraken, mogen wij gerust zeggen, dat dit jeugdige koor onder de kundige leiding van den Heer Hoekstra en onder de aanmoedigingen van het Hoofd der school, den Heer van As, staan kan naast de beste kinderkoren van Nederland. We hopen nog meer van zulke zangnummertjes te mogen horen.

Na de zang kwam het hoogtepunt van de middag. De Zuters, met name Zuster Meletia en Zuster Nicephora, hadden twee schitterende tableaux vivants in elkaar gezet. Allereerst de Koninklijke Familie.

Wij zagen de Koningin met de Prinses bij de wieg van het jongste Prinsesje. De beide Prinsesjes Beatrix en Irene keken om zo te zeggen haar oogjes uit naast het lieve kindje, terwijl Prins Bernhard de trots en het grote geluk uit de ogen schitterden. Zo mooi hadden wij het ons nooit kunnen voorstellen. Maar het was nog niet eens het hoogtepunt. Na enige minuten ging alweer het doek open en nu zagen wij Hare Majesteit op een prachtige zetel, omringd door hofdames en hofjonkers. Wat verder stond Prinses Juliana met een gelukkige glimlach om de lippen en aan haar zijde de altijd beminnelijke Prins. Vóór beiden stonden de beide Prinsesjes in gezelschap van haar Gouvernante. Wij kwamen ogen te kort en vonden het jammer, toen bij het dichtgaan van het doek een daverend handgeklap een einde maakte aan onze betovering. Hadden ze het doek maar open gelaten, dan zouden wij misschien nog niet uitgekeken zijn. Zo prachtig was het. Wij hopen dat deze uitvoering nog eens gegeven zal worden, opdat iedereen het moge gezien hebben.

En zo kwam een buitengewoon goed geslaagde middag ten einde en het grote publiek keerde uiterst voldaan huiswaarts. Hetzij hierbij vermeld, dat de drie Vorstelijke personen t.w. H.M. de Koningin, H.K.H. Prinses Juliana en Z.K.H. Prins Bernhard keurig en wel werden voorgesteld door onderscheidenlijk: Margriet Lacle, Geertruida Barkley en Piet Barkley.

De Parade.

Tussen 15.— en 16.— uur was het parade. Men marcheerde door Oranjestad het muziek. Het waren Nederlandse en Noordamerikaanse troepen Oude veteranen van Wereldoorlog I werkzaam bij de Lago. Alles maakte een zeer goede indruk.

Het St. Dominicuscollege won de beker.

Om 11.— uur was er een geanimeerde voetbalwedstrijd in het Wilhelminasportpark tussen de elftallen van het Sint Dominicuscollege en de Julianaschool om een prachtige beker. Al direct na de aftrap was het Sint Dominicuscollege in de aanval en het spel was nog geen vijf minuten aan de gang of daar knalde Blatz het eerste doelpunt in het net. Er was toen een ontzaggelijk enthousiasme bij de aanmoedigers van het Sint Dominicuscollege.

Nu ging het spel op en neer, en wij moeten toegeven, dat het samenspel van de Julianaschool tijdens de eerste helft mooier was dan van haar tegenstanders. Dezen echter waren veel en veel gevaarlijker voor het doel. Hadde het Juliana-elftal niet zulk een uitstekenden doelverdediger gehad, de uitslag zou heel anders geweest zijn. Zo ging de rust in met 1—0 voor het Sint Dominicuscollege

Na de rust zaten de Dominicuscollegemannetjes als echte duiveltjes op de bal en toen dan ook na lang zwoegen het tweede doepunt gemaakt werd, was het voor iedereen duidelijk, dat de Julianaschool verloren was. Vele mensen verlieten ook al het veld. De beker kwam dan aan het Dominicuscollege en wij moeten zeggen: Verdiend!

Het was alweer een prettige middag en tot laat in de avond hoorden wij de kinderen zingen: „Bons, bons, bons, de beker is van ons!" Meer dan ooit mogen we zeggen, dat gezonde naijver tot grote dingen opwekt.

Om 17.30 uur bood Gezaghebber Isaac Wagemaker, een heildronk aan in het Pasanggraham, dat zeer druk bezocht werd. En zo kwam een welgeslaagde Prinsessedag ten einde.

Vrijwillige Openbare Verkooping.

—:—

Op Dinsdag den 2 Februari 1943 des voormiddags om 9 uur zullen in het openbaar volgens plaatselijk gebruik ten overstaan en ten kantore van den notaris Mr. A. A. G. Smeets aan het de Ruyterplein nummer 1 alhier, worden verkocht:

1. het op den 2 November 1994 afloopend erfpachtsrecht met een pachtsom van f 75,— per jaar op een stuk grond groot 314 M², gelegen in het stadsdistrict aan de Oranjestraat met een daarop staande garage, genummerd Oranjestraat 1, kadastraal bekend als Kadastrale Afdeeling Stadsdistrict Sectie A, nummer 297.

2. het op den 12 Mei 1997 afloopend erfpachtsrecht met een pachtsom van f 72,— per jaar op een stuk grond, groot 307 M², gelegen in het stadsdistrict aan de Oranjestraat kadastraal bekend als Kadastrale Afdeeling Stadsdistrict Sectie A, nummer 296.

Beide erfpachtsrechten zijn door het Gouvernement van Curaçao verleend aan den Heer P. E. H. Tischer.

De garage genummerd Oranjestraat 1 is verhuurd voor f 100,— per maand. De voorwaarden van de verkooping liggen van heden af evenals de erfpachtsvoorwaarden op de gewone kantooruren ter inzage ten kantore van genoemden notaris. 264.

ARUBA.

MEJUFFROUW FEDERICA ANSELDA ODUBER †.

Zaterdag jl. overleed op Curaçao de zeer sympathieke oude dame Mejuffrouw Federica A. Oduber na een kortstondige ziekte. De overledene, op Aruba geboren, telde ongeveer 72 jaren en bracht de laatste jaren van haar leven op Curaçao door, alwaar zij in het Koningin Wilhelmina Tehuis (Zeelandia) gedurende ongeveer vijf jaren vertoefde. Op Aruba was zij door en door bekend en bemind en stond ook bij velen bekend onder de naam van Kiki of Sjon Rikita.

Alhoewel zij zich gelukkig gevoelde in de Stichting te Zeelandia, toch zeide zij altijd, dat haar gedachte steeds op haar geboorteplekje was. Met haar heengaan verliezen de Arubanen een goede, brave landgenote, steeds bereid om anderen behulpzaam te zijn en iemand met een gouden hart. Zij ruste in vrede!

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.)

WAAR BLIJFT Z.E. GOUVERNEUR DR. P. A. KASTEEL?

Wij herinnerden ons een tijdje geleden, toen Zijne Excellentie Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel Aruba aandeed — dit is ongeveer 6 tot 7 maanden geleden — dat Zijne Excellentie een mooie toespraak hield op het Arubaanse vliegveld, Dakota, waarin gezegd werd, dat Aruba het eerste Vrije Gebiedsdeel was, waar Zijne Excellentie voor het eerst sedert jaren voet aan wal zette op Vrije Nederlandse bodem. Het zij ons vergund Zijne Excellentie den Gouverneur te herinneren, hoe Zijne Excellentie gewag maakte er van vernomen te hebben, dat er **zogenaamde problemen bestonden tussen** Aruba en Curaçao en dat Zijne Excellentie zich op een heel aardige wijze hierover uitliet door te zeggen, dat door de komst van Zijne Excellentie de helft van de bestaande problemen reeds zijn opgelost. Dit werd door iedereen en meer in het biezonder door de Arubanen toegejuicht.

Gelijk reeds gezegd liet deze sympathieke uitdrukking van Zijne Excellentie Gouverneur Dr. P. A. Kasteel een hoopvolle klank bij de Arubaanse bevolking achter, die vol verwachting uit bleef zien naar de overige 50% van de Arubaanse problemen, die zouden worden opgelost. Zijne Excellentie de Gouverneur is gedurende 6 of 7 maanden slechts 4 of 5 keren eventjes op Aruba geweest en steeds officieel en meestal om Ministers of Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard te vergezellen. Aruba kreeg nooit de eer van een langer bezoek, zoals ex-Gouverneur Wouters gewoon was te doen. De Arubaanse bevolking zou het zeer op prijs stellen meermalen vereerd te worden met langdurige bezoeken van Zijne Excellentie Gouverneur Dr. P. A. Kasteel, om zodoende de bevolking van meer nabij te leren kennen en de bevolking meer en meer in nauw contact te brengen met den Vertegenwoordiger van Hare Majesteit, onze geliefde Koningin Wilhelmina.

Wij hopen spoedig Zijne Excellentie in ons midden te hebben, om de Arubaanse problemen, die nog steeds hangende zijn te kunnen oplossen. Bovendien nog om de Arubaanse wegen en buitenwegen in ogenschouw te nemen en te kunnen genieten van een zacht ritje op de nieuwe weg langs de zee.

* * *

Het spreekt vanzelf, dat men in 6 maanden tijds niet alles kan doen. En onzes inziens heeft Zijne Excellentie natuurlijk voortdurend contact met Aruba door middel van Zijn ambtelijk personeel, reizigers e.d. Dit blijkt o.a. uit de instelling van de Staatkundige Commissie en de nieuwe ontworpen regeling Kostwinnersvergoeding, welke — dit is duidelijk — met name met het oog op het Gebiedsdeel Aruba zijn gemaakt.

Voorheen was het ook niet gebruik, dat iedere bezoeker van Zijne Excellentie tevens het Gebiedsdeel Aruba bezocht, een traditie welke door den thans heersenden Gouverneur werd ingesteld en zeker een grote vooruitgang is op vroeger.

Den Gouverneur kennende, zouden wij aan de betaling der gedane belofte dan ook niet twijfelen, doch er rekening mede houden, dat Zijne Excellentie zeker zal komen.

Redactie.

Verloofd:

E. A. VAN DE WALL
EN
E. VAN DER MOER

Luitenant ter Zee. 2-de klasse.

Durban [Zuid-Afrika].
Paramaribo.
18 — 1 — 1943. 258

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden tengevolge van een noodlottig ongeval van onzen werknemer den Heer

Rudolf Karel Beeldsnijder

GEBOREN 3 SEPTEMBER 1911 TE PARAMARIBO.

Wij betuigen onze oprechte deelneming aan de nabestaanden.

Curaçao 28 Januari 1943.

N.V. Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij.

259

NEDERLAND.

IN CONCENTRATIEKAMP GESTORVEN.

Weer vier namen van Nederlanders die in Duitse concentratiekampen zijn omgekomen zijn bekend geworden: Frederik Wilhelm Baron van der Bosch van Verwolde, oudste zoon van den burgemeester van Buurmalsen (23 jaar); Johannes Cornelis Tardy (Amsterdam, 21 jaar; Dirk de Winter, Rotterdam, 35 jaar; Dirk G. den Besten, Rotterdam, 56 jaar.

HERINNERINGSBORD VAN DE GEBOORTE.

Ter gelegenheid van de geboorte van H.K.H. Prinses Margriet Francisca wordt in de Verenigde Staten van Noord-Amerika een herinneringsbord vervaardigd. Er staat een gedichtje in het midden met landkaartjes van de vier Staatsdelen er om heen.

BRANDPUNT VAN ANTI-NAZISME.

De Aartsbisschop van Kantelberg heeft onlangs in een predicatie gezegd: „Dat de Christelijke Kerken een brandpunt zijn van strijd tegen het nazisme is wel zeer duidelijk in Noorwegen en in Nederland. Wij begroeten het heldhaftige Christelijke volk daar, hun leiders en hun geestelijkheid, hun mannen en vrouwen, die in naam van Christus standvastig staan tegen den verdrukker en die, met gevaar voor eigen leven, de afschuwelijke behandeling van de Joden, met alle kracht en innerlijke overtuiging, hebben veroordeeld."

HET GAAT SPANNEN.

„Teneinde in bepaalde omstandigheden de openbare orde te bewaren" heeft Seyss Inquart gedecreteerd dat in Nederland „teneinde ernstig gevaar te onderdrukken" een Politiële Krijgsraad zal worden ingesteld.

AALMOEZENIER PIET J. M. H. MOMMERSTEEG BEZOCHT DE JULIANA - KAZERNE.

De Nederlandse Priester Piet J. M. H. Mommersteeg, majoor - aalmoezenier der Nederlandse troepen in de Verenigde Staten en Canada is Maandag voor het eerst in de Juliana-kazerne te Ontario (Canada) geweest. Hij is daar officieel verwelkomd en heeft zelf een korte en krachtige rede tot de Nederlandse militairen gehouden.

VESTIGINGSVERBOD.

Daar vele Duitse bureaux zijn verplaatst naar Deventer, Den Bosch, Vught, Nijmegen, Utrecht, Amersfoort, Arnhem, Zwolle en Zutphen is voor deze plaatsen een vestigingsverbod afgekondigd.

NATUURLIJK WANTROUWEN.

N.S.B.-er K. Millard, propagandachef van het departement van volksvoorlichting in Nederland, heeft voor Radio-Hilversum gezegd: „Velen wantrouwen de Cultuurkamer. Zo was er ergens een culturele vereniging met niet minder dan 3000 leden, waarvan verreweg het grootste deel bedankte, toen deze vereniging aanzegging kreeg, dat zij zich bij de Cultuurkamer moest aansluiten."

AUTO-TREKKERS.

In het grote gebrek aan paarden wordt thans, zeer ten dele, voorzien door „auto-trekkers", lichte tractoren geschikt voor kleine boerenbedrijven, gemaakt van oude auto's. Een uitvinding van de Landbouwhogeschool te Wageningen.

GEEN ZONDAGSVISSERS MEER.

„Boerenleider" Roskam heeft aangekondigd, dat binnenkort bekend gemaakt zal worden, dat vissen-voorgenoegen verboden zal worden, uit hoofde van de concurrentie daardoor aan beroepsvissers aangedaan.

Buitenland.

DE FRANSE BELANGEN BIJ DE CONFERENTIE TUSSEN ROOSEVELT EN CHURCHILL.

Het Hoofdkwartier van Generaal Henri Honoré Giraud gaf het volgende communiqué uit:

„Een belangrijke Intergeallieerde bespreking heeft op onze grond plaats gevonden. Bij deze gelegenheid ontmoette Generaal Henri Giraud President Roosevelt en den Heer Churchill, alsook de militaire hoofden der Geallieerde legers. Uiterst belangrijke resultaten werden in het belang van Frankrijk behaald. De Verenigde Landen erkenden in Frankrijk een Geallieerde, die de strijd nooit gestaakt heeft door de oorlog voort te zetten in het buitenland of zich erop voor te bereiden andermaal de strijd aan te binden op eigen grond. De gevechten in Tunis vormen het bewijs van Frankrijks verlangen om zijn grond te bevrijden. Onder de titel van „militaire overeenkomsten" is men in alle opzichten tot overeenstemming gekomen, waaronder ook de voorrang, die de Franse Afrikaanse strijdkrachten zullen genieten, wat betreft de voorziening van wapenen, die voor haar onmisbaar zijn.

Onder het hoofd van „Economische en financiële overeenkomsten" is ook begrepen de handhaving en voltooiing zowel in als buiten het land van de verdediging van Frankrijks belangen. Voorts had bij deze gelegenheid een ontmoeting plaats tussen Generaal Giraud en Generaal Charles de Gaulle. Het persoonlijk contact tussen deze beide leiders maakte de eerste bespreking mogelijk van de voorwaarden, onder welke de Franse strijd ter bevrijding van Frankrijk zou kunnen worden georganiseerd. Verdere besprekingen betreffende deze quaestie zullen worden gehouden. Voorshands is besloten een blijvend contact te onderhouden" (Algiers, (AP) 27.1).

DE DEELNEMERS AAN DE CONFERENTIE.

Officieel wordt medegedeeld, dat behalve President Roosevelt en Premier **Churchill** alsmede de Franse Leiders, de Generaals **De Gaulle** en **Giraud**, de volgende belangrijke persoonlijkheden bij de conferenties te Casablanca aanwezig waren:

Voor de Verenigde Staten Generaal George C. **Marshal**, Stafhoofd van het Noordamerikaanse leger en Admiraal Ernest J. **King**, Commandant van de Noordamerikaanse Marine; Luitenant-Generaal H. H. **Arnold**, Commandant van de Noordamerikaanse legerluchtmacht.

Voor Groot Britannië de Admiraal van de Vloot Sir **Dudley Pound**, Eerste Lord van de Admiraliteit; Generaal Sir **Alan Brooke**, Chef van de Imperiale Staf en Maarschalk Charles **Portal**, Stafhoofd van de Luchtmacht.

Deze Heren werden bijgestaan door Luitenant Generaal B. B. **Somervell**, die het commando heeft over de algemene bevoorradingsdienst van het Noordamerikaanse leger; Veldmaarschalk Sir John **Dill**, Hoofd van de Britse gezamenlijke Stafmissie in Washington; Vice Admiraal Lord Louis **Mountbatten**, Hoofd van de Coördinatie; Luitenant Generaal Sir Hastings **Ismay**, Stafhoofd van het Departement van Defensie, tezamen met een groot aantal Staf-officieren van beide landen.

Voorts waren aanwezig Robert **Murphy**, de Noordamerikaanse Gezant voor Frans Noord-Afrika; Harold **MacMillan**, de Britse Gezant aan het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika; Luitenant-Generaal Dwight D. **Eisenhower**, de Bevelhebber van de Geallieerde expeditielegers in Noord-Afrika; Admiraal Sir Andrew **Cunningham**, Commandant van de Marine in Noord-Afrika; Generaal Majoor Carl **Spaatz**, Commandant van de luchtmacht behorende bij het expeditieleger in Noord-Afrika; Luitenant-Generaal Mark W. **Clark**, Bevelhebber van het vijfde Noordamerikaanse leger in Tunis.

Verder kwamen van het Hoofdkwartier van het Midden-Oosten: Luitenant-Generaal Sir Harold **Alexander**, Luchtmaarschalk Sir Arthur **Tedder** en Luitenant-Generaal F. M. **Andrews** van het Noordamerikaanse leger.

President F. D. Roosevelt werd vergezeld door Harry **Hopkins**, den Voorzitter van de Brits-Noordamerikaanse Ammunitie-toewijzingsraad en later voegde zich bij hem W. Averell **Harriman**, de Noordamerikaanse Defensie-vertegenwoordiger in Engeland. Premier Winston S. Churchill werd vergezeld door Lord **Leathers**, den Britsen Minister voor het Oorlogsvervoer (New York, (AP) 27.1).

HET NIEUWS VAN DE CONFERENTIE IN RUSLAND ONTVANGEN.

Het Russische volk vernam van de bijeenkomst van Roosevelt en Churchill te Casablanca met de volledige bijzonderheden van de radio van Moskou om 18 uur (Moskou, (AP) 27.1).

EEN VREDES-OFFENSIEF VAN DE AS VOORKOMEN.

Relman Morin seint uit Londen:

Politieke waarnemers zeiden, dat de Conferentie van Casablanca een nieuw Duits vredes-offensief voorkomen heeft. De tekenen, dat Hitler een compromis-vrede zou aanbieden, vermeningvuldigen zich reeds bijna een maand lang. Onbevestigde, doch aanhoudende berichten zeiden, dat het voorstel zou worden gedaan door bemiddeling van een niet-oorlogvoerende — waarschijnlijk Generalissimo Franco — en een Duits aanbod zou omvatten om zich van West-Europa terug te trekken, terwijl men de gebieden behield, die in Polen, Rusland en delen van de Balkan bezet werden. Ingelichte bronnen zeiden, dat de verklaring van Casablanca, volgens welke de Verenigde Volken met niets minder dan „onvoorwaardelijke overgave" van de as tevreden zullen zijn, dit plan in duigen heeft doen vallen voordat Hitler er zelfs de propagandavoordelen van kon oogsten.

Men verwacht ook, dat het nieuws van de conferentie met de duidelijke verklaring, dat de Verenigde Volken een gereedgemaakte strategie hebben en gereed zijn deze ten uitvoer te brengen, nieuwe hoop zal doen ontstaan onder de verdrukte volken van Europa.

Vertegenwoordigers van de Geallieerde Regeringen zeiden, dat nieuwe uitbarstingen van sabotage en een algemeen verzet tegen de Duitsers „haast zeker" is.

Het enige minder klare nieuws in de situatie kwam van de mislukking om de twee voornaamste elementen van de Franse weerstand, die door De Gaulle en Giraud geleid wordt, te doen samensmelten.

Van gezaghebbende zijde wordt vernomen, dat De Gaulle de strijdkrachten onder zijn commando zal blijven leiden. Kringen, die nauw in verband staan met hem, zeiden, dat hij „teleurgesteld" is over het gebrek aan resultaten van de bijeenkomst met Giraud. Waarnemers zeiden, dat het directe probleem van Noord-Afrika thans echter beantwoord is en de militaire potentialiteiten thans volledig kunnen worden geëxploiteerd.

De commentators van de as volgen een nieuwe lijn in hun propaganda-aanval op de conferentie. De onstuimige beweringen, dat de conferentie van Casablanca een bepaalde punten naar voren had gebracht, duurden voort en de laatste beschrijvingen van Rome en Berlijn karakteriseerden haar als een „normale bijeenkomst" om beslissingen te treffen." DNB zeide, dat Rome niet onder de indruk was gekomen en Rome zeide, dat Berlijn niet onder de indruk was gekomen.

De coördinatie van het militaire commando voor de Noordamerikaanse, Britse en Franse legers, die in Tunis naar elkaar toekomen, wordt reeds als voltooid beschouwd, hoewel nog geen bizonderheden zijn bekend gemaakt (Londen, (AP) 27.1).

GEEN DRUK OP ARGENTINIË.

In een hoofdartikel zeide de „New York Times", dat volgens berichten uit Washington het gevoelen heerst „zowel in buitenlandse handels- als in officiële kringen, dat de Geallieerden zullen overgaan tot het uitsluiten van Argentinië van alle maatschappelijk of handelsverkeer, teneinde dat land over te halen tot het verbreken der betrekkingen met de As. Er is sprake van „drastische" en „agressieve" maatregelen, welke, indien zij wierden ten uitvoer gebracht, een ineenstorting zouden betekenen van Argentinië's binnenlandse economie en het zouden uitsluiten van de winstgevende afzetgebieden na de oorlog."

Het New Yorkse blad voegde hieraan toe: „De voorgestelde uitsluiting is niet het beste overredingsmiddel. Zij heeft te veel gemeen met Hitlers eigen methodes van vreesaanjaging, om haar raadzaam voor de Geallieerde Landen te achten. Sommige landen hebben er meer tijd voor nodig dan andere landen om het rechte pad te vinden en ook duurt het langer in sommige landen alvorens de eigen volksmening tot uiting komt in de daden van de Regering."

„Times" vervolgde: „Wij zijn er zeker van naar welke richting de sympathie van het Argentijnse volk uitgaat, en ook zijn wij er zeker van, dat dit gevoelen de Argentijnse politiek zal bepalen. De beste politiek, die ons gegeven is, is aan Argentinië tijd te geven zichzelf te vinden zonder de zaak vooruit te lopen door dwangmethodes toe te passen, welke slechts ten gevolge zullen hebben, dat er in Argentinië een wrevel te onzen opzichte zal ontstaan en bovendien den nazies uitstekend propaganda-materiaal zullen bezorgen" (New York, (AP) 27.1).

BRAZILIË WEIGERT.

Het Braziliaanse Ministerie voor Buitenlandse Zaken gaf een verklaring uit, waarin men weigerde een veilig geleide toe te staan aan den Duitsen Marine Attaché in Buenos Aires Kapitein Dietrich Niebuhr, omdat Niebuhr vóór het verbreken van de betrekkingen met de as door Brazilië „misdadige handelingen" pleegde tegen de veiligheid van Brazilië. Toentertijd diende Niebuhr als Marine Attaché voor Argentinië en Brazilië. Het Ministerie voor Buitenlandse Zaken zeide ook, dat de Braziliaanse Ambassadeur en andere diplomatieke en consulaire autoriteiten in Vichy geïnterneerd werden „in strijd met alle internationale regelingen" toen de Duitsers Vichy-Frankrijk bezetten (Rio de Janeiro, (AP) 27.1).

Brazilië's weigering om aan den vroegeren Duitsen Marine Attaché Kapitein Dietrich Niebuhr een veilig geleide toe te staan om naar Duitsland terug te keren, dwong het Argentijnse Departement voor Buitenlandse Zaken om nieuwe regelingen te treffen voor de reis, teneinde het land te ontdoen van het Duitse spionnen-hoofd.

Ingelichte personen zeiden, dat Niebuhr waarschijnlijk later zal vertrekken aan boord van een Spaans of Portugees schip, dat de Braziliaanse havens niet zal aandoen. Men neemt aan, dat de houding van de Braziliaanse Regering gemotiveerd wordt door de onheuse behandeling door de Duitse militaire autoriteiten van de Staf der Braziliaanse Ambassade in Vichy toen de Duitsers onbezet-Frankrijk in November laatstleden bezetten. Niebuhr, die reeds de Noordamerikaanse en Britse veilige geleides ontving, was van plan te vertrekken met het Spaanse lijnschip „Cabo de Hornos". Het schip stelde zijn vertrek uit tot heden met het oog op een geringe kans, dat Brazilië zijn beslissing zou herzien en het vertrek van Niebuhr mogelijk maken (Buenos Aires, (AP) 27.1).

CURACAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	12080
2e prijs	11201
3e prijs	5541
4e prijs	9535

PRINS BERNHARD EN CURAÇAO

In antwoord op diens gelukwensen bij de geboorte van H.K.H. Prinses Margriet Francisca ontving Z.E. Dr. Piet A. Kasteel het volgende telegram:

„Hartelijke dank aan U en bevolking Staatsdeel Curaçao voor vriendelijk telegram met gelukwensen ter gelegenheid geboorte onze dochter Margriet Francisca. Bernhard."

„HOLY NAME SOCIETY" OPGERICHT.

Gisteravond werd onder leiding van Pastoor Petrus D. Elie O.P. in de parochie van O.L.V. van de Berg Carmel te Groot Kwartier opgericht de „Holy Name Society" voor Engels en Noordamerikaans sprekende Katholieken.

De Pastoor heeft bij de oprichtingsvergadering een inleiding gehouden, waarna verschillenden zich terstond hebben opgegeven. De eerstvolgende vergadering zal worden gehouden Zondag 7 Februari as., direct na de Hoogmis.

„EEN NACHT IN HET OOSTEN".

Toen wij gisterenavond naar Roxy togen hadden wij eerlijk gezegd niet gedacht „een nacht in het Oosten" te zullen zitten, met dien verstande dan, dat wij geen echt Oosterse sfeer hadden verwacht. Wij bleken er met onze verwachtingen evenwel naast te zijn, omdat wij — niettegenstaande het wisselende programma — toch iets proefden van het Oosten. Als zodanig kan de voorstelling daarom reeds als buitengewoon beschouwd worden en als enige groep daarin belangrijk aandeel heeft gehad dan waren het wel de Oostindische jongens van de Marine.

Met hun muziek, waarvan de toon voornamelijk door een goed bespeelde Hawaïan - guitaar werd aangegeven, alsmede met hun gezang en dansen, veroverden zij van het begin af de sympathie van het publiek. Ongetwijfeld heeft hun volkomen vrijheid van bewegen op het toneel hierin belangrijk geholpen.

De Javaanse zelfverdedigings-dans was uniek, gelijk ook het rhythme van de muziek die deze dans vergezelde; maar wat bovenal opviel van dit fleurig geklede groepje was, dat zij vrijwel allen konden zingen en enkele hunner zelf uitstekende vocalisten zijn.

Zo wij reeds zeiden, werd er Hawaïan-muziek gespeeld, dus bleven ook de huladanseressen niet achterwege. De 9 Curaçaose en Surinaamse dames, die haar medewerking verleenden aan de voorstelling, hebben bepaald hard gewerkt. Zij kregen haar beloning in ruime mate toegemeten door het handgeklap van de toeschouwers. Het vrouwelijke element voor het voetlicht brengt nu eenmaal de grootste reactie teweeg en vanzelf was de reactie van het talrijke publiek ook biezonder groot.

De dames gingen verder dan met slechts Oosterse dansen, waaronder de hula-hula en een soort Egyptische dans konden worden gerekend, en lieten een Noordamerikaanse en zelfs een rumba-dans zien.

Als wij tot slot de laatste groep deelnemers aan de voorstelling noemen dan is het niet omdat deze groep het minste bijdroeg aan het succes. Het tegendeel is waar. De jongens van de Surinaamse gymnastiekvereniging Thesos verschenen driemaal en driemaal was het publiek opgetogen. Eerst met oefeningen aan de brug, toen aan de rekstok en later met vlot uitgevoerde standen gaven de Surinaamse gymnasten hun gespierdheid en lenigheid te zien.

Het is te waarderen, dat zij, niettegenstaande hun werkzaamheden en niettegenstaande de verduistering, toch kans zien zo goed het peil van hun kunnen op te houden.

De Heer Chin Ten Fung, Leider en organisator van de voorstelling, kan op een goede avond terugzien. Zelf speelde hij niet mee, doch gezien het stoornis-loze verloop van de voorstelling en de geringe middelen, die hem ten dienste stonden, heeft hij uitstekend werk verricht. Ook was het een goede gedachte om 20% van de netto-opbrengst ten bate te stellen van het Prins Bernhard Fonds.

Wij willen evenwel besluiten met één raad: om de voorstelling, die pas ná twaalven afliep, voortaan veel vroeger te laten beginnen. Elf uur is al laat genoeg!

OPENING VAN HET NIEUWE SPORTTERREIN.

Zondag 31 Januari 1943 om 15.30 uur zal het nieuwe sportterrein van de C.B.L.O. officieel in gebruik worden genomen.

Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao heeft zich bereid verklaard de kleine ceremonie verbonden aan het openen van een nieuw sportterrein te verrichten, waarna er verschillende sportwedstrijden zullen worden gehouden.

Het programma luidt als volgt:
15.30 uur Officiële ingebruikstelling; 16 uur Korbalwedstrijd; 16.25 uur Hockeywedstrijd; 16.55 uur Voetbalwedstrijd (1e helft); 17.25 uur Zweedse estafette; 17.35 uur Voetbalwedstrijd (2e helft); 18.05 uur Prijsuitreiking.

MAX TAK GAAT WEG.

Binnen enkele dagen zal de Heer Max Tak ons staatsdeel verlaten om zich te begeven in Nederlandse regeringsdienst te New York. Daar zal Max Tak inzake muzikaal-propagandistische doeleinden verbonden worden aan het Nederlands Inlichtingenbureau. Behalve concerten, zal de Heer Tak dan ook vooral radio-uitzendingen ter voorbereiding van de Nederlandse cultuur onder zijn leiding krijgen.

Voegen wij onze gelukwens toe aan het bericht dezer benoeming, het is jammer, dat de Heer Tak, die op muzikaal en ander gebied hier reeds veel heeft gedaan, thans ons staatsdeel gaat verlaten.

DE NARCOTICA.

Naar aanleiding van ons bericht van enige tijd geleden, waarin gemeld werd, dat de narcotica nodig voor operaties op was, hebben wij ons thans weer tot de Directie van het St. Elisabethsgasthuis gewend met het verzoek ons te melden, hoe de toestand op het ogenblik is. De genoemde Directie deelde ons hierop mede, dat er het ogenblik weer een hoeveelheid aanwezig is, voldoende voor verscheidene weken, zodat er bij het publiek geen reden voor bezorgdheid behoeft te bestaan.

EEN NIEUWE SCHOENERMAATSCHAPPIJ.

Uit een bijvoegsel van „De Curaçaosche Courant" blijkt, dat er weder een schoenermaatschappij is opgericht. De Heren André J. C. Kusters, George Th. Nixon en Carel J. van de Weyer hebben opgericht de N.V. Westindische Soener Maatschappij „Wismy" met een kapitaal van honderdduizend gulden. Ieder der comparanten stortte ƒ 17.000. Het doel der vennootschap is het kopen en verkopen van schepen en de vrachtvaart of andere exploitatie van schoeners en andere schepen en voorts al datgene dat daarmede verband houdt.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen**: Eden zeide tot het Lagerhuis, dat Churchill verslag zal uitbrengen over de bijeenkomst van Casablanca „zodra dat letterlijk en physiek mogelijk is". Hij wilde evenwel de datum niet voorspellen waarop dit zou geschieden.

— **New York**: Het officiële Russische nieuwsagentschap Tass zeide in een bericht uit Genève, dat Italië alle kustschepen van de koopvaardij, alle vissersschoeners met motoren en particuliere boten heeft opgevorderd voor ogenblikkelijke overbrenging naar de Sicilische havens binnen korte afstand van **Tunis**.

— **Londen**: De Duitse radio zeide, dat volgens een Berlijnsen militairen **zegsman** er „tekenen" zijn, dat de Noordamerikanen een „grote operatie" voorbereiden in het Zuiden van Tunis, welke zou kunnen worden gesteund door de Britse operaties in het gebied van Medjez el Bab en Bou Arada. De radio van **Parijs** zeide, dat de Geallieerden nieuwe batterijen gedurende de laatste 11 dagen in stelling gebracht hebben. Men beweerde, dat de Astroepen in het gebied aan de Golf van Gabès verschillende vijandelijke manschappen hebben gevangen genomen.

— **Londen**: De radio van Vichy zeide, dat Noordamerikaanse eenheden in Tunis in gevechten gewikkeld zijn met voorposten van de As.

— **Caracas**: Cabinetsveranderingen in Venezuela werden gisterenavond bevestigd in het officiële blad. Oud-Minister van Oorlog Juan Gelis vervangt den Federalen Districts-Gouverneur Francisco Leonardi, die het Presidentschap kreeg over de Staat Aragua. De President van Aragua Tomas Pacanins werd overgeplaatst naar het Presidentschap van de Staat Carabobo. De Minister van Oorlog werd vervangen door Kolonel Carlos Meyer. President van de Staat Bolivar.

— **Londen**: Een officiële verklaring deelde mede, dat volgens de „aanvankelijke berichten over de aanval van de afgelopen nacht op het Rijnland door Lancasters en Halifaxes enkele honderden tonnen aan brisant- en brandbommen binnen een tijdsverloop van 20 minuten op Düsseldorf werden geworpen. De zware bewolking maakte het moeilijk de resultaten waar te nemen, doch de gloed van de branden werd gezien en men gelooft, dat de aanval zeer doeltreffend was".

— **Caïro**: Het Noordamerikaanse Hoofdkwartier gaf het volgende communiqué uit:

„In de nacht van 26 op 27 Januari vielen Liberator zware bommenwerpers van het 9de Noordamerikaanse luchtcorps met succes de Italiaanse en Sicilische havens aan. Hoewel gedeeltelijk verduisterd door de bewolking werden bomontploffingen waargenomen in alle doelgebieden. Alle vliegtuigen keerden veilig terug".

— **Noord-Afrika**: Hoge militaire leiders van de Verenigde Staten en Groot Britannië hielden een conferentie in het Hoofdkwartier van Generaal Eisenhower na de Conferentie te Casablanca.

De Paus als Vredevorst - VI.

PIUS XII WERKTE IN TWEE OORLOGEN.

Opvolger van Pius XI was Eugenio Mario Giuseppe Pacelli, Staatssecretaris van Pius XI, maar ook persoonlijke vriend van den overleden Paus. Hij koos de naam Pius XII en zag de mislukking van de vredespogingen van zijn voorganger.

Reeds kort na zijn aanvaarding van het pausschap waren pauselijke nuntii en gezanten in de weer om de vrede te bestendigen. In Mei 1939 gingen er geruchten, dat Pius XII een Vijf-Mogendheden-Conferentie ten Vaticane zou bijeen roepen, waarover wij in het vervolg van dit artikel nog hetgeen erover bekend is, zullen vermelden.

Het begin van het werk van Pius XII voor de vrede ligt nog in Wereldoorlog I. Een kleine uitwijding over hetgeen in het stuk over Benedictus XV werd gezegd, is daarom hier ter plaatse. Want in 1917 heeft Monsignore Eugenio Pacelli namens Benedictus XV een vredeszending vervuld, waarover pas veel later, in 1921, meer bekend zou worden. Die actie is destijds niet geslaagd, maar haar gewicht en de edele geest, die ze kenmerkte waren er niet geringer om.

Pacelli's vredesbemiddeling in de Eerste Wereldoorlog.

In April 1917, toen Wereldoorlog I zijn beslissend hoogtepunt scheen te bereiken, had Benedictus XV den nauwelijks 40-jarigen Eugenio Pacelli benoemd op de verantwoordelijke post van nuntius te München, hetgeen destijds neerkwam op de vertegenwoordiging van het Vaticaan bij het Duitse Rijk. In de hoofdstad van het Beierse hof was Monsignore Pacelli op overweldigende wijze ontvangen en niemand kon twijfelen aan zijn snel wassende invloed ook buiten Beieren. In Juni 1917 vertrouwde Benedictus XV hem toen een uiterst delicate opdracht toe: hij moest naar Berlijn gaan om naar het oorlogsdoel van Duitsland te informeren. Er was geen sprake van een manoeuvre; van te voren was géén overleg met de keizerlijke regering gepleegd. Kanselier Bethmann-Hollweg antwoordde op verzoeningsgezinde toon en liet zelfs doorschemeren, dat men zo nodig wel over grenswijziging conform het nationaliteitenbeginsel zou kunnen spreken. Daarop begaf Monsignore Pacelli zich, vergezeld van den auditeur van de nuntiatuur, per gewone trein naar 's keizers hoofdkwartier te Kreuznach.

Eerst in 1921, vlak na zijn benoeming tot eersten pauselijken nuntius te Berlijn, heeft Monsignore Pacelli eens iets medegedeeld over het verloop van het onderhoud, dat hij toen met den keizer had. „De keizer", zo vertelde de nuntius, „ontving mij met de grootste égards."

Toen ik de Mis gecelebreerd had in het katholieke lazaret, waarop voor deze gelegenheid de pauselijke vlag woei, werd ik naar het paleis geleid, waar de keizer mij om 12.45 uur in audiëntie zou ontvangen. Ik overhandigde hem de brief, welke de Heilige Vader hem geschreven had om te trachten hem ten gunste van de vrede te stemmen. Ik sprak over de deportaties in België en verzocht hem, daar onverwijld een einde aan te maken, er op wijzend, welk een slechte indruk zij in het buitenland maakten.

De keizer hoorde aandachtig toe. Hij herinnerde aan zijn vredesaanbod van December 1916 en beklaagde zich er over, dat de Paus toen niet als Wilson gesproken had. Hij trachtte de deportaties uit juridisch oogpunt te rechtvaardigen; toen ik aanhield, beloofde hij zich met de zaak bezig te houden.

„Na het déjeuner kwam de quaestie der bemiddeling, [waarover bij de behandeling van Benedictus XV reeds sprake is geweest,] van den Heiligen Vader opnieuw ter sprake en ik gevoelde mij gedrongen, met enige nadruk te spreken. De keizer was nu meer op zijn gemak en werd mededeelzaam. Hij was niet langer de plechtstatige monarch, die mij in officieel gehoor ontvangen had. Hij sprak aan één stuk door, zonder dat iemand er een woord tussen kon brengen. Er zijn, zei hij o.a., twee grote organisaties ter wereld: het Pruisische leger en de katholieke hiërarchie. Toen begon hij uit te weiden — niet over 's pausen bemiddelingsaanbod, neen over de mogelijkheid van een revolutie te Rome, waarbij het volk zich van het Vaticaan zou meester maken......

„Sonnino (de toenmalige Italiaanse premier) of de koning zei hij, mogen vrees voor het gepeupel hebben, maar de paus is zeker wel boven zulke vrees verheven. Trouwens, naar wat ik van het Vaticaan weet, is het een vesting, welke niet door het volk veroverd kan worden. Er zouden kanonnen van 15 cm. voor nodig zijn. Overigens is het Vaticaan er op ingericht, tegenstand te bieden. Het heeft 30.000 geweren, 25 machinegeweren en een millioen patronen......"

„Van tijd tot tijd", ging de nuntius verder, „sloeg ik den keizer gade, terwijl hij zo eigenaardig zat te betogen. Aan zijn blik, gebaren en stem kon men wel zien, hoe drie jaren oorlog op zijn impulsieve natuur hadden ingewerkt."

Men heeft destijds opgemerkt, dat Monsignore Pacelli eerst om 16 uur in de middag het keizerlijk verblijf verliet. Had Wilhelm nog iets positievers over 's pausen aanbod gezegd? De annalen zwijgen. Maar er zou een moment komen, — te weten, toen de fameuze „Fürstenabfindung", de wetten over de teruggave van het vermogen met name der Hohenzollerns, voor de Rijksdag zouden komen, — waarop een van de bekendste Italiaanse dagbladen, de „Corriere della Sera" aan Monsignore Pacelli die toen al jaren nuntius te Berlijn was, een duidelijker woord ontlokte. Toen de correspondent van de „Corriere" tegenover den nuntius het Abfindungsgesetz" aanroerde, trok er een wolk van diepe droefheid over diens gelaat. De journalist vatte moed en waagde de vraag:

— Maar waarom, Monsignore, wees destijds de keizer het vredesvoorstel af? Waarom ging hij niet op het aanbod van den paus in? Waarom toch niet.

Toonloos klonk het:

— Omdat keizer Wilhelm II niet wilde...

De nuntius hield opeens in, alsof een grote smart hem had overmand, en hij beëindigde de zin met enkele woorden — die de correspondent niet mocht weergeven.

Zó liep de nobele missie van den man, die thans op Petrus' troon zetelt, op niets uit. Aan het bloedvergieten een einde te maken, was hem niet beschoren geweest, ook al was het niet de laatste maal, dat Pacelli voor de vrede optrad. Toen Bethmann door Michaelis was opgevolgd, achtte de nuntius het nodig, naar de bedoelingen van het nieuwe cabinet te informeren. Hij begaf zich daartoe op 24 Juli 1917 opnieuw naar Berlijn; maar ditmaal gaf de Duitse regering zelf al een ontwijkend antwoord.

Pacelli en het Verdrag van Lateranen.

Iedereen weet, dat Monsignore Pacelli later, als cardinaal, samen met Franz von Papen, het concordaat met het Duitse Rijk heeft voorbereid. Minder bekend, maar hoeveel actueler op het huidig tijdstip, was zijn „stille rol" — vier jaar vroeger — bij een andere kapitale vredessluiting geweest, die tussen de Heilige Stoel en Italië. Monsignore Pacelli's oprechte sympathie voor het werk van Mussolini is bekend. Maar eind 1928, enkele maanden dus vóór het grote moment van het Tractaat van Lateranen, vond een zekere Luigi Morandi, correspondent van de „Corriere" op een dag, dat hij den partijsecretaris te Rome kwam bezoeken, in het voorvertrek den bekenden Jezuïetenpater Tacchi Venturi wachtende. Nauwelijks was Morandi bij den partijsecretaris (destijds Turati) toegelaten of deze zei: „Alles gaat prachtig; de Duce zal weldra zijn schoonste zege behalen!" Niets méér. De aanwezigheid van pater Tacchi Venturi in de belendende kamer liet echter voldoende vermoeden, dat de vrede tussen Kerk en fascistisch Italië op komst was. Niettemin onzeker, ietwat gedrukt, vroeg Morandi's daags daarop Mons. Pacelli in diens privé-woning er zelf naar. Diens broeder, de jurist Francesco Pacelli, werkte toen nl. al maanden volgens de aanwijzingen van paus Pius XI en cardinaal Gasparri, doch tevens in nauw contact met den nuntius, aan de totstandkoming van de Lateraan-vrede.

— Ik hoop en vertrouw op God! sprak Monsignore Pacelli, zonder regelrecht op de vraag in te gaan. „Wij moeten bidden." Dat was al — maar zijn gezicht, zijn ogen, zijn stem en de handen, die het gouden kruis op zijn borst omklemden, getuigden van zijn innerlijke vreugde, die hij over het op handen zijnde evenement gevoelde..

Het uitbreken van Wereldoorlog II.

Onder deze eerste wereldoorlog werkte Pacelli voor de vrede namens zijn Paus, toen Benedictus XV. Vele jaren zouden verlopen, een nieuwe paus zou komen en gaan, eer Pacelli zelf op de Apostolische Stoel zou zetelen om een volgende wereldoorlog mede te maken. Het is een goedkope methode om Gods voorzienigheid te bespreken, maar in dit geval is wel zeker gebleken, dat juist Pacelli na jarenlange werkzaamheid in de diplomatie, een tijd welke voornamelijk in Duitsland werd doorgebracht, na persoonlijk contact met het grote werelddeel van het Westelijk halfrond zowel boven als onder de aequator, de Stoel van St. Petrus beklom, toen de afgeleefde Pius XI, wiens laatste dagen — het zij met alle eerbied voor dezen groten Paus gezegd — door vlagen van kindsheid gekweld werden, in den Heer ontslapen was. Onder Pius XI had het conflict zich toegespitst, onder Pius XII barstte het los. Het was algemeen bekend, dat de Staatssecretaris van Pius XI ook zijn persoonlijke vriend was. Weende Pacelli aan het sterfbed zijns meesters, zijn eerste daad op de pauselijke troon was, de naam van zijn overleden meester te assumeren en aan te kondigen, dat hij alles in diens geest zou voortzetten. Het was, toen kort daarna de tweede wereldoorlog uitbrak, als zetelde op de Apostolische Stoel nog immer Pius XI, maar in jongere en krachtiger gedaante.

Reeds in het begin van Mei 1939 verscheen het bericht, dat Monsignore Cesare Orsenigo, de pauselijke nuntius te Berlijn, per vliegtuig naar Berchtesgaden was vertrokken, voor een belangrijk onderhoud met Rijkskanselier Adolf Hitler.

Onmiddellijk hierop kwamen de verschillende persbureaux met gissingen omtrent de aard van dit bezoek.

De volgende dag reeds kwam de juiste toedracht van deze zaak. De H. Stoel polst verschillende staten, om te zien in hoeverre de Heilige Vader, als politiek onpartijdig persoon in het algemeen zou kunnen bemiddelen in alle hangende of nog te rijzen geschillen tussen de mogendheden.

In de „News Chronicle" verscheen hierop een bericht, dat de Heilige Stoel het initiatief zou hebben genomen tot een conferentie van de vijf belanghebbende staten: Engeland, Frankrijk, Polen, Italië en Duitsland.

Het Vaticaan zag zich genoodzaakt dit bericht tegen te spreken. En met deze tegenspraak vervloog bij velen de gekoesterde hoop op vrede en dacht men reeds, dat de Paus, slechts bewapend met morele wapens, nogmaals te ideëel aan het werk getogen was.

Deze tegenspraak echter betekende niets anders dan dat de Paus de verantwoordelijke staatshoofden heeft willen wijzen op het grote gevaar, waarin de Europese politieke toestand zich bevond en op de grote en dringende noodzakelijkheid de vrede tussen de volken te handhaven. Er werd ontkend, dat Pius XII zijn bemiddeling in een Europees conflict zou hebben aangeboden, dat Hij een conferentie zou hebben voorgesteld of bereid zou zijn aan zulk een conferentie deel te nemen. Maar de tegenspraak van het Vaticaan beduidde niet, dat Pius XII zijn bemoeiïngen niet zou doorzetten en niet zou blijven ijveren voor de handhaving van de vrede.

Eerste encycliek van Pius XII geeft 2 oorzaken des krijgs: vergeten der menselijke solidariteit, en valse opvatting over het burgerlijk gezag.

Slechts korte tijd verstreek. Op 24 Augustus 1939 deelde Polen aan Duitsland mede, dat de annexatie van Danzig niet zou worden gedoogd. Nog dezelfde dag stond Pius XII voor de microphoon van Radio-Vaticana: „Veroveringen en rijken, die niet op de rechtvaardigheid gebaseerd zijn, worden door God niet gezegend. Het gevaar is groot, maar men behoeft nog niet te wanhopen. Bij een vrede is niets te verliezen, alles daarentegen bij oorlog. Mensen gaan vaak op hun schreden terug om nog te onderhandelen. Als zij eenmaal begonnen zijn in een spheer van goede wil en met respect voor elkanders rechten te spreken, zullen zij zien, dat vreedzame onderhandelingen nimmer een hinderpaal hebben gevormd om tot een goed einde te geraken..." Enkele dagen hierna begon Wereldoorlog II en uit een voorgaand artikel omtrent de tijd van Benedictus XV ziet men, hoe ook thans de pauselijke tactiek dezelfde was: het voortdurend herinneren aan de morele standaard. Kort na het uitbreken van Wereldoorlog II publiceerde Pius XII zijn eerste encycliek „Summi pontificatus" van 27 October 1939, waarin de plaats van de Staat in de moderne samenleving wordt behandeld en waarin het uur van duisternis, dat over de wereld gekomen was, geweten werd aan het geestelijk bankroet als gevolg van niet-eerbiediging van gezag, het gebrek aan onderling vertrouwen. Pius XII opende met deze encycliek de weg, die hij tot op heden bewandelt: wijzen op de geestelijke en morele ruïne welke de oorzaak van de oorlog werd. Duitsland en Rusland lieten de afkondiging van de encycliek niet toe. De 20 punten, welke Pius XII in zijn vier Kerstboodschappen zou afkondigen, vindt men alle reeds in deze eerste encycliek.

De Paus gewaagt van de tragische omstandigheden, zowel stoffelijke als geestelijke van het ogenblik, welke Hem reeds zo kort na zijn verkiezing hebben doen ondervinden „de lasten en angsten, waarmede het pad van de Bruid van Christus bestrooid is."

„Aan het begin van de weg, welke voert naar het geestelijk en moreel bankroet van deze dagen, staan de misdadige pogingen van niet weinigen om Christus te onttronen; het verlaten van de wet van waarheid, welke Hij heeft afgekondigd en van de wet van liefde, welke de levensadem is van Zijn Koninkrijk.

In de erkenning van de Koninklijke voorrechten van Christus en in de terugkeer van individuen en maatschappij tot de wet van Zijn waarheid en Zijn liefde, ligt de enige weg tot redding.

Terwijl Wij dit schrijven, Eerbiedwaardige Broeders, bereikt Ons het verschrikkelijke nieuws, dat de dreigende gesel van de oorlog reeds rondwaart, niettegenstaande al onze pogingen om deze te voorkomen. Wanneer Wij denken aan de golf van lijden, welke gekomen is over de ontelbare mensen, die gisteren nog gelukkig waren in hun huiselijke omgeving, dan gevoelen Wij Ons geneigd om Onze pen neer te leggen, Ons vaderlijk hart is gepijnigd van angst, wanneer Onze blik gaat naar alles, wat nog zal opgroeien uit dat vergiftigde zaad van geweld en haat, waarvoor thans het zwaard de bloed doordrenkte vore ploegt. Maar juist omdat Wij deze dreigende apocalyptische verwoesting voorzien, gevoelen Wij dat Wij een plicht hebben om met nog groter aandrang de ogen en harten van hen, die nog van goede wil gebleven zijn tegenover Hem, van Wien alleen de redding der wereld komen kan, te richten tot Hem, Die alleen deze storm bedaren kan: tot Hem, Wiens waarheid en liefde verlichten kan de geesten en ontvlammen de harten van zulk een groot gedeelte van het mensdom, dat gedompeld ligt in dwaling, in zelfzucht en strijd, om het een nieuwe richting te geven in de geest van het Koningschap van Christus."

Pius XII behandelt in deze encycliek „de onmisbare grondslag van de duurzaamheid en van de vrede in de innerlijke en uiterlijke, in de private en publieke orde, waarop de voorspoed der Staten alleen kan steunen en zich veilig stellen."

„Misschien zullen de velen, die het belang van de opvoedkundige en herderlijke zending der Kerk niet hebben begrepen, nu beter haar waarschuwingen erkennen, nu zij hebben ingezien de valse zekerheid van het verleden. Niets strekt meer ter verdediging van het Christendom dan de tegenwoordige moeilijkheden. Uit de mengeling van dwalingen en anti-Christelijke bewegingen is een oogst van zulke verschrikkelijke rampen voortgekomen, dat zij een veroordeling geeft, die in haar motieven elke zuivere theoretische weerlegging verre overtreft."

Boven alles is het zeker, dat de grote en eerste oorzaak van al de kwalen, welke wij in de moderne gemeenschap betreuren, gelegen is in de ontkenning en verwerping van een algemene maatstaf voor zedelijkheid zowel voor den enkeling als voor het gemeenschappelijk leven als ook voor de internationale betrekkingen: „Wij bedoelen de geringschatting, zo gewoon in onze dagen, en het vergeten van de natuurwet zelf, welke is geworteld in God, den Almachtigen Schepper en Vader van alles, den oppersten en volstrekten Wetgever, den al-wijzen en rechtvaardigen Wetgever van iedere menselijke handeling. Wanneer God gehaat wordt, dan is iedere grondslag voor zedelijkheid ondermijnd; de stem van het geweten is verstild of roept tevergeefs, deze stem, welke ook aan de ongeletterde en onbeschaafde stammen leert, wat goed en wat kwaad is, wat wettelijk en wat verboden is, welke de mensen zichzelf verantwoordelijk doen gevoelen voor hun handelingen tegenover den Oppersten Rechter.

De ontkenning van de grondslagen der zedelijkheid had in Europa haar oorsprong in het verlaten van de Christelijke leer, waarvan de Stoel van Petrus de bewaarder en de belichaming is. Deze leer heeft eens zulk een geestelijke samenhorigheid aan Europa, — dat is opgevoed, veredeld en beschaafd door het kruis —, gegeven, dat het een graad van beschaving bereikte voldoende om de leraar te worden van andere volken en werelddelen."

„Het is waar, zegt Pius XII verderop, dat ook, toen Europa door gelijke idealen, afstammend van de Christelijke prediking, een broedergemeenschap was, het niet vrij was van verdeeldheid, schokken en oorlogen, welke het verwoestten; maar toen heerste toch niet dat grote pessimisme bij de mogelijkheid zich te herstellen, want toen hadden zij een werkelijk zedelijk gevoel van recht en onrecht, van wettig en onwettig, hetwelk hun, na het beteugelen van de losgelaten hartstochten, de weg openliet tot een vergelijk. In onze dagen daarentegen komen de geschillen niet alleen van een opstand der wederspannige hartstochten, maar ook van een diepe geestelijke crisis, welke de gezonde beginselen van particuliere en publieke zedelijkheid heeft overwoekerd."

Van de vele dwalingen, welke voortkomen uit de giftige bron van het godsdienstig en zedelijk agnosticisme, vestigt Pius XII dan vooral de aandacht op twee dwalingen, die meer dan de andere de vreedzame besprekingen der volken onmogelijk maken of ten minste wisselvallig en onzeker.

„De eerste van deze gevaarlijke dwalingen, welke heden ten dage algemeen verbreid is, is het vergeten van de wet der menselijke solidariteit en der liefde, welke ons geboden en opgelegd is door onze gemeenschappelijke afkomst en door de gelijkheid van de redelijke natuur in alle mensen, tot welk volk zij ook behoren en door het verlossende Offer door Jezus Christus aan Zijn Hemelsen Vader opgedragen uit naam van het zondige mensdom."

Na een uitvoerige uiteenzetting en weerlegging van deze dwaling, noemt Pius XII de tweede: de leer, als zou het burgerlijk gezag los staan van de door God gestelde wetten en slechts gebonden worden door de menselijke wispelturigheid, historische behoeften of de verlangens van weinigen: het totalitairisme.

Voor de vrede, welke „het werk der rechtvaardigheid" zal zijn, eist de Paus, toen reeds, evenals in zijn in ons blad van 13 en 14 Januari jl. gepubliceerde Kerstboodschap-1942, een harmonieus en blijvend contact en vruchtbare verhoudingen tussen de volken onderling. Eerst wanneer de volken de grondbeginselen van de internationale natuurwet erkennen en beschermen, welke hun normale activiteit en ontwikkeling regelt, kan er van vrede sprake zijn. Zulke beginselen eisen achting voor de overeenkomstige rechten van onafhankelijkheid en leven en tot de mogelijkheid van gedurige ontwikkeling op de wegen der beschaving; zij eisen verder getrouwheid aan de verdragen, welke men is overeengekomen en welke zijn bekrachtigd in overeenstemming met de beginselen van de wet der naties.

Is er omtrent de diplomatieke activiteiten in Wereldoorlog II nog weinig of niets bekend, als gevolg van het gesloten zijn der archieven, duidelijk en bij herhaling liet Pius XII zich na deze eerste voor geen misvatting vatbare eerste encycliek, Zijn stem horen.

SLOT VOLGT.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Do., 28 Jan.:

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. De Roos, tel. 417, Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Soffree, tel. 799, Hotel C.P.I.M.

Dok Afdeling: Hr. Van Hasselt, tel. 468 en Hr. Prins, tel. 330.

Sportclub „Asiento": Tennis: De finale van de **Onbekende Handicap** wedstrijden zal plaats vinden op **Zaterdag** 30 Januari as., aanvang 15 uur. Iedere deelnemer wordt verzocht Zaterdag in tenniscostuum op de banen aanwezig te zijn.